

ONPOOL51B

Hallinto-oikeuden ja oikeusinformatiikan oikeustapaustentti (1 op)

Tentti 7.12.2017

- Tentti on **lakikirjatentti**. Tentissä saa käyttää lakikirjoja ja vastaavia kirjallisia aineistoja.
- Tentissä on kaksi (2) oikeustapauskysymystä, joihin kumpaakin tulee vastata.
- Vastaukset kysymyksiin kirjoitetaan eri arkille, eli konseptille.
- Vastausarkki on jätettävä kumpaakin kysymykseen.
- Jokaiseen vastaukseen on merkittävä vastaajan nimi.
- Arvostelussa vastauksiin sisältyvät selvästi virheelliset tiedot otetaan huomioon kysymyskohtaista pistemäärää alentavina tekijöinä.
- Luovuttaessa tentistä, kirjoitetaan nimi ja maininta luopumisesta yhteen vastausarkkiin, joka jätetään valvojalle.
- Vastaukset kirjoitetaan selvällä käsialalla.
- Kumpikin kysymys on arvostelussa max 10 pisteen arvoinen.
- Aikaa tentin tekemiseen **kaksi (2) tuntia**.
- Vastaustilaa on **kaksi (2) sivua** yhteen kysymykseen (kysymykset 1 ja 2).

Tentissä on **kaksi (2) kysymystä**.

Kysymys 1

X:n kunnan kirkonkylän koulun rehtori oli 15.5.2017 (§ 2) nimittänyt A:n erityisopettajan määräaikaiseen virkasuhteeseen ajalle 1.8.2017-3.6.2018. A:n luvalla koulun rehtori tarkensi vielä 20.5.2017 viranhoitoa koskevan päätöksen koskevan aikaväliä siten, että viranhoitomääräys annettiin ajalle 10.8.2017-3.6.2018.

X:n kunnan sivistyslautakunta sai rehtorin päätöksestä kaksi oikaisua. Ensinnäkin X:n OAJ:n paikallisyhdistys ry vaati, että henkilöstöpäätös tuli tehdä olemaan voimassa ajalla 1.8.2017-31.7.2018. Kuntien pitäisi luopua menettelystään, että opettajien sijaisuudet täytetään vain lukukausien ajaksi, koska kesäloma on kompensatiota lukukauden aikana tapahtuvasta ylityöstä, jota ei muuten korvata. Ainakaan vielä jälkikäteen kertaalleen päätettyä aikaa ei enää saanut mennä lyhentämään. Oikaisua haki myös B, joka ei ollut tullut valituksi hakemaansa erityisopettajan viransijaisuuteen, vaikka hänellä oli erityisopettajan koulutus (nainen, 45 vuotta), toisin kuin valituksi tulleella A:lla (mies, 27 vuotta). A:lla oli vain normaali luokanopettajan pätevyys.

X:n kunnan sivistyslautakunta hylkäsi B:n oikaisuvaatimuksen 6.6.2017. Rehtorin saaman selvityksen mukaan B:llä oli ollut vaikeuksia suoriutua erityisopettajan vaativasta tehtävästä koulutuksesta huolimatta. Rehtori oli saanut tällaisia tietoja hänen aikaisemmalta työnantajaltaan ja esimieheltään naapurikunnasta. B oli itse todennut hakemuksessaan, että hänen tähän aikaisempaan työnantajaansa voitiin ottaa yhteyttä. Erityisopettajan opetettavaksi tuli X:n kunnan kirkonkylän koululla erityisen vaikea luokka, josta A:lla oli jo kokemusta kuluneelta kevätlukukaudelta.

Sen sijaan X:n sivistyslautakunta hyväksyi X:n OAJ:n paikallisyhdistys ry:n tekemän oikaisun ja A:n viransijaisuuden ajaksi määrättiin 1.8.2017-31.7.2018.

B valitti 1.7.2017 sivistyslautakunnan päätöksestä hallinto-oikeuteen ja vaati, että hänet tuli ottaa A:n sijasta viransijaisuuteen. Rehtorin ja sivistyslautakunnan päätökset tuli joka tapauksessa kumota lainvastaisina ja syrjivinä.

Tämän lisäksi myös X:n kunnanhallitus valitti 1.7.2017 sivistyslautakunnan päätöksestä hallinto-oikeuteen vaatien, että sivistyslautakunnan päätös kumotaan ja rehtorin päätös saatetaan voimaan. Sivistyslautakunta oli toiminut kunnan yleisten linjausten vastaisesti ulottaessaan erityisopettajan viransijaisuuden myös koulujen kesäloman ajaksi.

X:n OAJ:n paikallisyhdistys totesi antamassaan selityksessä, että sivistyslautakunnan tekemä ratkaisu oli kaikin puolin oikeudenmukainen ja jos kunnanhallitus olisi siihen halunnut puuttua, oikea menettely olisi ollut kunnan sisäisen otto-oikeuden käyttäminen.

Ota kantaa tapauksen oikeudellisiin ongelmiin.

Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus antaa? Perustele ratkaisusi.

Kysymys 2

A:lla on metsästyslain (1993/615) 8 §:n (2014/1427) mukainen ns. vapaa oikeus metsästä kotikuntansa valtion mailla. Hän on jäsenenä alueella sijaitsevassa metsästysseurassa, joka on hakenut hirvenpyyntilupia maanomistajien sille luovuttamien metsästyslain (1993/615) 6 ja 11 §:n mukaisten metsästysoikeuksien perusteella. Seuran jäsenet on ilmoitettu myös valtion maan pyyntilupien hakuun. Valtion maiden lupien hakijoilla oli joko edellä mainittu vapaa metsästysoikeus ja osa metsästysseuran jäsenistä oli hankkinut valtiolta metsästyslain (1993/615) 17 §:n mukaisen metsästyslupun. Puolet hirviluvista tuli yksityismaiden metsästysoikeuden perusteella ja puolet valtion maille ilmoitettujen pääluvun mukaan.

A on alueella sijaitsevan yhteismetsän osakas. Yhteismetsä oli hakenut myös yhteismetsäalueen perusteella kymmenen hirvilupaa. Osan hirviluvista yhteismetsä myi yksityisille metsästysseurueille, mutta osaa ei saatu myytyä. Myymättä jääneitä hirvilupia oli yhteismetsän osakkailla oikeus metsästä talkoilla pieniä kulukorvauksia vastaan ja saatu saalis myytiin yhteismetsän lukuun paikalliselle teurastamolle. A ei osallistunut yhteismetsän pyyntiin, koska sen metsämaat sijaitsivat kauempana kuin A:n metsästysseuran maat.

A oli ollut yhtenä allekirjoittajana metsänomistajien paikallisessa ilmaisjakelulehdessä julkaisemassa kirjoituksessa, jossa arvosteltiin julkisiin tilastoihin perustuen riistaviranomaisen kykyä hirvikannan sääntelyyn. Hirvilupaviranomaisen tulisi lain mukaan huolehtia siitä, että hirvieläinkanta ei vaarannu, mutta toisaalta se ei saanut päästä niin isoksikaan, että vahinkojen määrä kasvaisi kohtuuttomaksi. Riistaviranomainen ei vastannut julkiseen arvosteluun, mutta A oli jälkikäteen kuullut, että paikallinen riistapäällikkö oli tuhtunut julkisesta kirjoittelusta ja hän oli jossakin sähköpostiviestissä todennut, että mainitunlainen kirjoittelu ei edistä kirjoittajien asiaa.

Metsästyksen alettua A ilmoittautui oman metsästysseuransa jahtiin. Saalista kertyi ja lihanjaon tultua ajankohtaiseksi metsästyksenjohtaja ilmoitti A:lle, että hänelle kuuluu vain puolet lihaosuudesta. A:n kysyttyä syytä moiseen eriarvoisuuteen metsästyksenjohtaja ilmoitti, ettei riistapäällikkö ollut hyväksynyt A:ta valtion maan hakuun. A oli puulla päähän lyöty sillä hän ei ollut missään vaiheessa aikaisemmin kuullut asiasta. A tutki yhdessä metsästyksenjohtajan kanssa lupapäätöstä ja ainoana asianosaisena pyyntilupaa oli merkitty metsästysseura. Päätöksen perusteluihin oli kirjattu, että yksi metsästäjä oli poistettu valtion maiden hausta, koska tällä oli muu metsästysmahdollisuus. Päätöksessä ei kerrottu kenestä henkilöstä oli kyse, mutta metsästyksenjohtaja oli sitä mieltä, että mikään muu tulkinta ei ole mahdollinen kuin, että kyseessä on A, joka oli edellä mainitusti hirvilupia hakeneen yhteismetsän osakas.

Päätös oli tullut metsästysseuralle saantitodistusta vastaan jo hyvän aikaa sitten ja muutoksenhauille varattu aika oli ehtinyt sen mukaan kulua umpeen. A miettii ääneen olisiko hänen pitänyt saada tieto päätöksestä jo aiemmin ja jos todella oli niin, että valtion maiden hausta pois karsittu hakija oli juuri A, miksi hän ei voinut lausua mielipidettään muuta metsästysmahdollisuutta koskevaan kysymykseen? A epäilee, että riistapäällikkö on pahoittanut mielensä taannoisesta lehtikirjoituksesta? A miettii myös, että eikö hänellä todellakaan ole mahdollisuutta takakäteen reagoida asiassa sillä hän pitää lihaosuutensa rajaamista puolikasosuuteen hyvin epäoikeudenmukaisena?

Onko hallintomenettely asiassa virheetön ja jos ei mitä virheitä viranomainen on ehkä tehnyt ja mitä siitä seuraa? Esitä perusteltu lainkohtiin tukeutuva kannanottosi asiassa.